

(klimaat)vriendelijke stad

Klimaatverandering is een realiteit. De urgentie wordt internationaal onderschreven in abstracte klimaatdoelstellingen. Maar wat kunnen en moeten architecten en stedenbouwers concreet doen om hun bijdrage te leveren en hoe houd je een stad leefbaar in het veranderende klimaat? ARCAM richtte een tentoonstelling in met voorbeelden van klimaatvriendelijke architectuur en stedenbouw en gaf de aftrap met het debat *Stad voor Straks*.

Meest in het oog springend zijn de resultaten van het onderzoek *Samenwerken aan een klimaatvriendelijke stad* van Milieucentrum Amsterdam waaraan diverse bureaus meededen. Dit onderzoek richtte zich op stadsdeel de Baarsjes in Amsterdam. De slechte isolatie van de oude bebouwing is hier verantwoordelijk voor een relatief grote uitstoot van CO₂ en zorgt ook nog eens dat de woningen extra opwarmen in de steeds warmere zomers. Tegelijk moet het dicht bebouwde stadsdeel

zien om te gaan met steeds grotere hoeveelheden neerslag.

In de ogen van de ontwerpers is de klimaatvriendelijke stad vooral een vriendelijke stad, lekker groen en liefst autarkisch. Een verkenningsstudie door B+B stedenbouw en landschapsarchitectuur laat zien dat als alle ruimte goed benut is (tuinen, daken, gevels), stadsdeel de Baarsjes de ruimte biedt om de ingrediënten te verbouwen voor 50.000 appeltaarten.

Onder al deze vrolijkheid zit een serieuze ondertoon. Het klimaatvriendelijk maken van oude wijken is vooral een sociale opgave, vorm te geven met en door de buurtbewoners. Daarnaast wordt zichtbaar dat de vrijwel onvermijdelijke klimaatverandering ook kansen biedt. Meer warmte en meer regen zorgen voor meer groen. Met warmteopslag en zonnecollectoren kan de klimaatverandering geogst worden. Van een heel andere orde zijn de resultaten van de fictieve opdracht *Green Architecture* door Atelier Rijksbouwmeester. Hiermee werden voorbeeldprojecten geogst voor

een kantoorgebouw met extreem hoge milieudoelstellingen. De Zuidkas (geprojecteerd op de Zuidas) door Paul de Ruiter is een stad in een gebouw en tegelijk een elektriciteitscentrale. De autarkie voorbij dus, want er komt meer uit dan erin gaat.

Bart Aptroot

'Stad voor Straks - een klimaatvriendelijke metropool' is tot en met 23 mei te bezoeken in ARCAM, Amsterdam.

'Sustainability, a piece of cake', plan van Bureau B+B stedenbouw en landschapsarchitectuur.

De Architect
21 mei 2009